

1. 🏠 Projekto pristatymas: Krizės valdymas

Problema

Ekonominė krizė

Tarpukario Lietuva susidūrė su daugybe iššūkių. Ekonominė krizė paveikė daugelį šalių, įskaitant Lietuvą, sukeldama nedarbą ir skurdą. Klaipėdos krašto praradimas buvo didelis smūgis valstybei. Sudėtinga geopolitinė padėtis regione kėlė nuolatinę grėsmę. Nuotraukoje matoma, kaip lietuviai savanoriai žygiuoja po Klaipėdos sukilimo 1923 m.

Esminis klausimas

Kaip **valstybė** ir **visuomenė** reagavo į krizes?

Svarbu išanalizuoti, kaip tarpukario Lietuva bandė suvaldyti krizes. Kokių priemonių ėmėsi valstybė? Kaip reagavo visuomenė? Ar to meto sprendimai buvo veiksmingi? Šie klausimai padės geriau suprasti to meto iššūkius ir galimus sprendimo būdus.

Šiuolaikinės pamokos

Kokios **pamokos** pritaikomos šiandien?

Istorinė analizė leidžia įvertinti, kokios krizės valdymo strategijos gali būti pritaikomos šiuolaikiniame pasaulyje. Ekonominiai ir politiniai iššūkiai nuolat kinta, tačiau istorinė patirtis gali suteikti vertingų įžvalgų.

Jūsų užduotis

Išanalizuoti tarpukario krizes.

Įvertinti sprendimus.

Pasiūlyti strategijas.

Projekto metu mokiniai turės išanalizuoti tarpukario krizes, įvertinti to meto sprendimus ir pasiūlyti savo krizės valdymo strategijas. Svarbu remtis istorijos ir ekonomikos žiniomis, siekiant pagrįsti savo argumentus.

Vertinimo kriterijai

Analizės gilumas.

Sprendimų pagrįstumas.

Strategijų realumas.

Mokytojas vertins analizės gilumą, sprendimų pagrįstumą ir strategijų realumą. Svarbu ne tik suprasti tarpukario krizes, bet ir gebėti kritiškai įvertinti to meto sprendimus bei pasiūlyti veiksmingas strategijas, kurios galėtų būti pritaikomos šiuolaikiniame pasaulyje.

2. 🏠 Tarpukario krizės apžvalga

Didžioji ekonominė krizė

- Prasidėjo **1929 m. JAV.**
- Poveikis **visam pasauliui.**
- Lietuva **nukentėjo.**

Didžioji ekonominė krizė, prasidėjusi 1929 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose, greitai išplito po visą pasaulį, paveikdama daugelį šalių, įskaitant ir Lietuvą. Krizės priežastys buvo įvairios, įskaitant akcijų rinkos burbulą, bankų sektoriaus problemas ir tarptautinės prekybos sumažėjimą. Lietuvai krizė smogė per žemės ūkį, eksportą ir pramonę, sukeldama nedarbą ir socialinę įtampą.

Krizės priežastys Lietuvoje

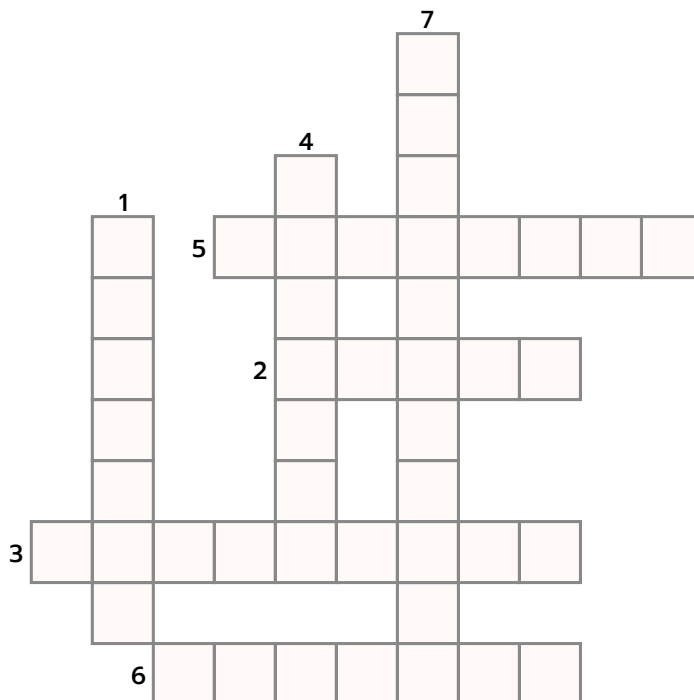
- **Žemės ūkio** produkcijos kainų kritimas.
- Eksporto **sumažėjimas.**
- **Nedarbas.**

Lietuvoje Didžiosios ekonominės krizės priežastys buvo susijusios su žemės ūkio produkcijos kainų kritimu pasaulinėje rinkoje, eksporto sumažėjimu dėl sumažėjusios paklausos ir nedarbu, kuris kilo dėl pramonės įmonių bankrotų ir žemės ūkio sektoriaus nuosmukio. Nuotraukoje matoma Karmėlavos mergaičių žemės ūkio ir namų ruošos mokykla apie 1928 m., iliustruojanti tarpukario Lietuvos kaimo gyvenimą.

3. ☞ Išspręsk kryžiažodį. Atsakyk į visus pateiktus klausimus.

1.	Lietuvos ministras pirmininkas, finansų ministras, agronomas.
2.	Ekonomikos nuosmukis, paveikęs ir Lietuvą.
3.	Lėktuvas, kuriuo skrido Darius ir Girėnas.
4.	Valstybė, su kuria Lietuva turėjo konfliktą dėl Vilniaus krašto.
5.	Tarpukario Lietuvos pramonės šaka.
6.	Lietuvos miestas, kurį aneksavo Lenkija.
7.	Tarpukario Lietuvos visuomenės sluoksnis, užsiimantis žemės ūkiu.

4. ☞ Diskusija: Krizės priežastys ir pasekmės

Diskusijos tikslas

Išanalizuoti Didžiosios ekonominės krizės **priežastis** ir **pasekmes** Lietuvai.

Šios diskusijos tikslas – išnagrinėti Didžiosios ekonominės krizės priežastis ir pasekmes Lietuvai. Mokiniai turėtų remtis jau surinkta informacija apie krizės apraiškas, ekonomikos sektorius ir socialinius pokyčius, kad galėtų argumentuotai diskutuoti apie krizės poveikį Lietuvai.

Diskusijos klausimai (1)

- Kokios buvo **pagrindinės** Didžiosios ekonominės krizės **priežastys** Lietuvoje?

Šis klausimas skirtas išsiaiškinti, kokie veiksniai lėmė krizės atsiradimą Lietuvoje. Mokiniai turėtų atsižvelgti į Lietuvos ekonomikos specifiką, žemės ūkio svarbą ir tarptautinius ekonominius ryšius. Taip pat reikėtų įvertinti politinės valdžios sprendimus ir jų įtaką krizės eigai.

Diskusijos klausimai (2)

- Kaip krizė paveikė **Lietuvos ekonomiką** ir **visuomenę**?

Šis klausimas skirtas aptarti, kaip krizė paveikė įvairius Lietuvos ekonomikos sektorius, tokius kaip žemės ūkis, pramonė ir prekyba. Taip pat svarbu išanalizuoti, kaip krizė paveikė skirtingus visuomenės sluoksnius, tokius kaip ūkininkai, darbininkai ir inteligentija. Reikėtų atsižvelgti į nedarbo lygį, emigraciją ir socialinę įtampą.

Diskusijos klausimai (3)

- Kokios buvo **pasekmės** Klaipėdos krašto **praradimui** Lietuvai krizės metu?

Šis klausimas skirtas išsiaiškinti, kaip Klaipėdos krašto praradimas paveikė Lietuvos ekonomiką ir politiką krizės metu. Mokiniai turėtų atsižvelgti į Klaipėdos krašto svarbą Lietuvos prekybai ir ekonomikai, taip pat į politines pasekmes, susijusias su teritorijos praradimu.

Diskusijos klausimai (4)

- Kaip Lietuva **bandė įveikti** krizės **pasekmes**?

Šis klausimas skirtas aptarti, kokias priemones Lietuvos valdžia taikė, siekdama įveikti krizės pasekmes. Mokiniai turėtų atsižvelgti į valstybės intervenciją į ekonomiką, socialinę politiką ir kitas priemones, kuriomis buvo siekiama stabilizuoti situaciją.

Grupės

Pasiskirstykite į **grupes** ir **aptarkite** klausimus.

Mokiniai skirstomi į grupes po 4-5 žmones. Kiekviena grupė aptaria pateiktus klausimus, remdamasi surinkta informacija ir vadovėlio medžiaga. Grupės nariai pasiskirsto vaidmenimis: vienas mokinys yra atsakingas už diskusijos moderavimą, kitas – už pagrindinių tezių užrašymą, trečias – už laiko stebėjimą.

Rezultatų pristatymas

Kiekviena grupė **pristato** savo **išvadas**.

Kiekviena grupė pristato savo išvadas, atsakydama į pateiktus klausimus ir argumentuodama savo poziciją. Pristatymo metu kiti mokiniai gali užduoti klausimus ir teikti komentarus. Mokytojas moderuoja diskusiją ir apibendrina pagrindines tezes.

5. 🏠 Informacijos rinkimo užbaigimas

Krizės analizė

Užbaigti informacijos rinkimą apie Didžiąją ekonominę krizę ir Klaipėdos krašto praradimą.

Mokiniams pavedama užbaigti informacijos rinkimą apie Didžiąją ekonominę krizę ir Klaipėdos krašto praradimą. Reikia surinkti duomenis apie krizės priežastis, pasekmes Lietuvai ir kitus svarbius aspektus. Surinkta informacija bus naudojama tolimesnėse pamokos dalyse, diskusijose ir analizėje.

Asmenybių vaidmuo

Užbaigti informacijos rinkimą apie Juozą Tūbelį, Steponą Darių ir Stasį Girėną.

Mokiniams pavedama užbaigti informacijos rinkimą apie Juozą Tūbelį, Steponą Darių ir Stasį Girėną. Reikia surinkti duomenis apie jų gyvenimus, veiklą ir indėlį į Lietuvos istoriją. Surinkta informacija bus naudojama tolimesnėse pamokos dalyse, diskusijose ir analizėje.

Pasiruošimas diskusijai

Pasiruošti diskusijai apie surinktą informaciją.

Mokiniamis pavadama pasiruošti diskusijai apie surinktą informaciją. Reikia peržiūrėti surinktus duomenis, apgalvoti savo poziciją ir argumentus. Diskusija vyks kitoje pamokoje. Nuotraukoje matoma šventė Kupiškis, Lietuvoje (tarpukario laikotarpis).

